

Ebeveyn kitapçığı - Türkçe

YARINLARINIZIN GÜVENCESİ - EĞİTİM VE ÖĞRETİM

Göçmen kökenli şahıslar için eğitim ve meslek seçimi

Ekonomi Teşvik Enstitülerinin (WiFi) ve Ticaret Odalarının eğitim ve meslek danışmanları

İÇİNDEKİLER

İŞ PİYASASINA GİDEN YOL - ÖNEMLİ KOŞULLAR.....	2
TAMAMLANMIŞ BİR EĞİTİMİN ÖNEMİ.....	2
DİL BİRÇOK KAPİYİ AÇAR	3
MESLEK SEÇİMİ - YAŞAM YOLU İÇİN ÖNEMLİ BİR YÖN BELİRLEME	4
ÇOCUĞUNUZ İÇİN BİR YOL TARİFİ	4
DOĞRU YOLU BULMAK - OKUL MU, ÇIRAKLIK EĞİTİMİ Mİ?	5
EBEVEYNLER, MESLEK SEÇİMİNDE NASIL YARDIMCI OLABİLİRLER?	6
AVUSTURYA EĞİTİM SİSTEMİNE GENEL BAKIŞ.....	8
ÇIRAKLIK EĞİTİMİ - GELECEĞE YÖNELİK MESLEK EĞİTİMİ.....	9
DUAL EĞİTİM	9
NEDEN ÖĞRENİM GEREKTİREN BİR MESLEK TERCİH EDİLMELİDİR?	10
ÇIRAKLIK EĞİTİMİYLE KARIYER	10
İŞ/EĞİTİM YERİ BAŞVURUSUNDA BULUNMAK DEMEK, KENDİ TANITIMINI YAPMAK DEMEKTİR.....	11
ADRESLER & LİNKLER	13
GÖÇMENLER İÇİN DANIŞMA - SEÇME ÖRNEKLER.....	13
AVUSTURYA TİCARET ODALARININ VE EKONOMİ TEŞVİK ENSTİTÜLERİNİN (WIFI) EĞİTİM VE MESLEK DANIŞMA KURULUŞLARI	14

Künye

Medya sahibi ve yapımcı:

Avusturya Ticaret Odası 'nın Teşvik Enstitüsü (WIFI Avusturya)
Team Bildungsmanagement, Mag. Albert Gebauer
A-1045 Wien, Wiedner Hauptstraße 63

© 2009, bütün haklar saklıdır
Baskı: 1/2009

Yazarlar: Ekonomi teşvik enstitülerinin ve ticaret odalarının eğitim ve meslek danışmanları ile ekonomi eğitim araştırma enstitüsü - ibw çalışanları

Resimler: Fotolia, www.fotolia.com

Baskı: Samson Druck Gesellschaft m. b. H., www.samsondruck.at

Eserin, tüm bölümleri dahil olmak üzere, telif hakkı saklıdır. Eserin, Avusturya ticaret odasının ekonomi teşvik enstitüsünün izni olmadan herhangi bir şekilde kullanılması yasaktır. Bu özellikle fotokopiler, teksir, çeviri, mikrofilm haline getirme ve elektronik sistemlerde kaydetme ve işleme için geçerlidir.

Aşağıda kişisel kavramlar yalnız eril şekilde kullanıldığı ölçüde hem kadınlar, hem de erkekler için aynı şekilde geçerlidir. Belirli kişilere uygulanmaları halinde o kişinin cinsiyetine özgü şekli kullanılır.

Özen gösterilerek işlenmelerine rağmen bütün bilgilerin teminatsız verildiğine dikkat çekilir. Avusturya Ekonomi Teşvik Enstitüsünün (WIFI) sorumlu tutulması mümkün değildir.

YARINLARINIZIN GÜVENCESİ - EĞİTİM VE ÖĞRETİM

Uygun mesleği ya da uygun bir okul seçmek, genç insanlar için heyecan verici bir olaydır. Fakat ebeveynler olarak sizler de geleceğe yönelik güç bir görevle karşı karşıya bulunuyorsunuz: bunun, kararları çocuğunuzun yerine vermeden, meslek seçimi sürecine refakat ederek, ihtiyaç duyulduğu ve istenildiği yerde destek önererek üstesinden gelebilirsiniz.

Göçmen olarak, bazı şeylerin bugüne kadar alışık olduklarınızdan değişik olduğu ve değişik işlediği bir toplumun ve kültürün parçası haline gelmiş bulunuyorsunuz. Buna sizin ve çocuklarınızın, belki de bugüne kadar tanıdıklarınızdan çok daha farklı bir eğitim sistemine ve meslek dünyasına uyum sağlamak zorunda olmanız da dahildir.

„Yarınlarınızın güvencesi - eğitim ve öğretim“ kitapçığı ile sizi ve çocuklarınızı yeni vatanınızdaki meslek ve eğitim süreçlerini tanıma yolunda küçük bir adım ileriye götürmek ve meslek eğitimindeki değişik olanaklardan ve fırsatlardan yararlanmanıza yardımcı olmak istiyoruz. Avusturya 'da bol seçeneqli eğitim ve meslek olanakları bulabilirsiniz. Avusturya 'da hem okul öğrenimi hem de mesleki öğrenim gerektiren yaklaşık 260 meslek için eğitim verilmekte olup, diğer birçok mesleği de bir okul öğrenimi ya da bir yüksek öğrenim çerçevesinde öğrenmek mümkündür.

Meslek seçimi demek, uygun bir meslek, uygun bir eğitim üzerinde karar kılmak demektir. Bunun için gençlerin herşeyden önce kendilerini çok iyi tanımaları gerekmektedir. Ancak bu şekilde kendilerine uyan meslekler ve eğitimler seçmeleri mümkün olabilir.

„Yarınlarınızın güvencesi - eğitim ve öğretim“ konulu ebeveyn kitapçığında sizler için meslek seçimi ve eğitim konusunda bazı temel bilgileri özetliyoruz ve size kızlarınızı ve oğullarınızı en iyi şekilde nasıl destekleyebileceğiniz konusunda ipuçları veriyoruz. Doğal olarak bunun için kendi kendinizi meslek seçiminin değişik kademeleri ile eğitim sisteminin sunduğu olanaklar hakkında bilgilendirmeniz gerekir.

Ticaret odalarının ve ekonomi teşvik enstitülerinin eğitim ve meslek danışmanları olarak sizi bunda desteklemek istiyoruz. Bizimle temasa geçebileceğiniz adresleri bu ebeveyn kitapçığının arka yüzünde bulabilirsiniz.

Bir uyarı daha: Meslek seçimi, kesin ve değişmeyecek bir karar değildir; yönünü yeniden belirlemek ve şimdiye kadar takip edilen yolu uyarlamak her zaman gerekli olacak olup hızlı yaşanan dünyamızda giderek büyük önem kazanmaktadır. İlk meslek seçiminde hayati bir karar verilmesi değil, ilk etapta iyi bir başlangıç seçmek söz konusudur.

İŞ PİYASASINA GİDEN YOL - ÖNEMLİ KOŞULLAR

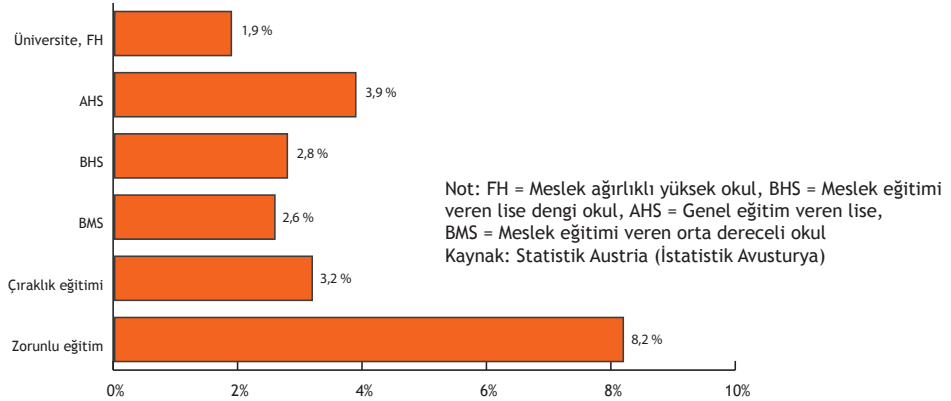
TAMAMLANMIŞ BİR EĞİTİMİN ÖNEMİ

Avusturya 'da hem erkek hem de kız çocuklar için, çalışmak istedikleri meslek dalında bir meslek eğitimini tamamlamış olmaları çok önemlidir. Yalnız kapsamlı bir eğitimle (çıraklık eğitimi, okul ya da yüksek öğrenim) iyi bir iş bulmak mümkündür. İlerdeki yükselme olanakları da buna bağlıdır. Demek ki meslek hayatında başarılı olmanın şartı, çocuğunuzun eğitimini tamamlaması ve kesinlikle yarıda bırakmamasıdır.

Zorunlu eğitim sürecinin pozitif bir sonuçla bitirilmesi, okul eğitiminin devamı için önemli bir şarttır. Ayrıca işletmelerin çoğu, **çıraklık eğitimi yapacak gençlerin seçiminde pozitif (iyi) bir zorunlu eğitim diplomasına değer vermektedir.** Ortaokulu sonradan da **bitirmek mümkündür, örneğin bir ortaokulda dışardan verilecek bir sınavla ya da ileri eğitim müesseselerinde (örneğin halk eğitim okulunda (VHS) veya meslek teşvik enstitüsünde (bfi)) kurslar yoluyla yapılabilir.**

Resim, 2008 yılı için usulüne uygun şekilde tamamlanmış eğitimlere göre işsizlik oranlarını göstermektedir:

Bu örneğin, en yüksek dereceli okul olarak zorunlu eğitimi tamamlamış olan 100 kişiden ortalama 8 kişinin 2008 yılında işsiz oldukları anlamına gelmektedir.

DİL BİRÇOK KAPIYI AÇAR

Avusturya 'da Almanca bilmek

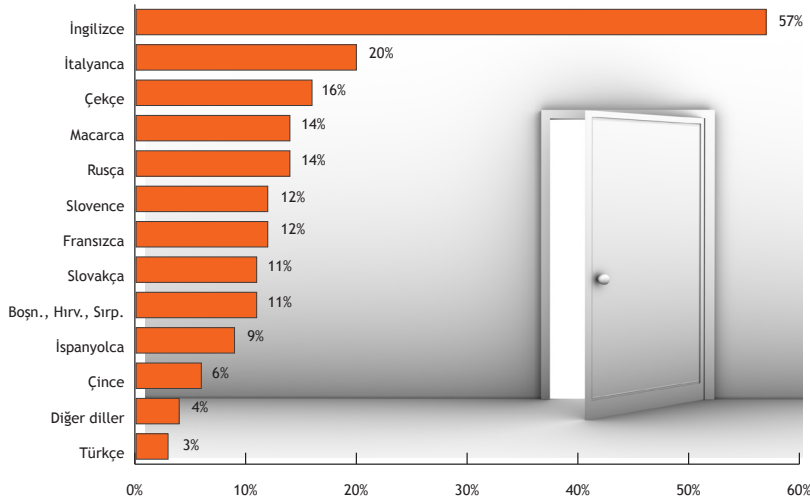
Eğer çocuğunuz Avusturya 'da bir eğitim almak ya da çalışmak istiyorsa, Almanca konuşabilmeli ve yazabilmelidir. Bir dili doğru bir şekilde öğrenmek, yalnız sürekli egzersiz yaparak mümkündür. Bu nedenle çocuğunuzu, boş zamanlarında arkadaşlarıyla ve aile içinde de dili sık sık kullanarak egzersiz yapmaya teşvik ediniz.

Almanca 'yı daha iyi öğrenebilmek için ayrıca bir Almanca kursuna da devam edilebilir. Ekonomi teşvik enstitüsünde (WIFI) ve diğer birçok ileri eğitim müessesesinde, dil öğrenmeye yeni başlayanlar ve ileri düzeyde dil bilenler için dil kursları sunulmaktadır.

Avusturya 'da yabancı dil bilmek

Küreselleşmiş iş dünyamızda yabancı dil bilmek giderek önem kazanmaktadır. Gençlerin, Almanca 'nın yanısıra kendi ana dillerini de bilmeleri, onlar için büyük bir avantaj olabilir. Belki de o zaman başka diller de öğrenmek onlara daha kolay gelecektir. Birkaç dil bilenler için, iş piyasasında çoğu kez son derece iyi mesleki olanaklar mevcuttur.

Resim size, Avusturya 'daki işletmelerin bakış açısından ilerde özellikle hangi dillerin önemli olacağını göstermektedir:

Not: Boşn., Hırv., Sırp.= Boşnakça, Hırvatça, Sırpça
Kaynak: ibw-İşletme anketi (n=2.017 sorgulanan işletme)

MESLEK SEÇİMİ - YAŞAM YOLU İÇİN ÖNEMLİ BİR YÖN BELİRLEME

ÇOCUĞUNUZ İÇİN BİR YOL TARİFİ

İLGİ ALANLARI

Boş zamanlarımda ve okulda ilgi alanlarım, eğilimlerim, isteklerim ve hayallerim nelerdir?

MESLEKİ BEKLENTİLER

Beni motive eden nedir? Hangi etkinliklere, hangi malzemelere, hangi temaslara, ne gibi işyerlerine ilgi duyuyorum?

GÜÇLÜ YANLARIM

Yeteneklerim, kabiliyetlerim, becerilerim ve özelliklerim hangi alanlardadır? Neleri iyi yapıyorum?

MESLEKİ ARAŞTIRMA

Değişik meslekleri tanıyorum.

GEÇİCİ HEDEF

Geçici bir mesleki hedefim var.

ALTERNATİFLER BULMAK

Hayalimdeki mesleğe yeni meslekler ekliyorum.

SONUÇLARI DÜŞÜNMEK

Avantajları ve dezavantajları gözümün önüne getiriyorum.

KARAR VERMEK

Bir meslek ya da bir eğitim/okul üzerinde karar kılıyorum.

KARARI UYGULAMAK

Meslek öğrenimi için bir işletme arıyorum ya da ileri eğitim veren bir okula kayıt oluyorum.

DOĞRU YOLU BULMAK - OKUL MU, ÇIRAKLIK EĞİTİMİ Mİ?

Çıraklık eğitimi, okul, yüksek öğrenim - seçim yapmak tam bir eziyet. Avusturya eğitim sisteminde birçok yol hedefe götürüyor, her insan tipi için uygun bir olanak mevcut.

Çıraklık eğitimi demek, gençlerin eğitimlerinin büyük bir bölümünü bir işletmede yapmaları ve okulda pek az zaman geçirmeleri anlamına gelir. Bir **okul eğitiminde** ise zamanın (hemen hemen) tamamını okulda geçirirler.

„Okul mu yoksa çıraklık eğitimi mi“ seçimi için herşeyden önce gençlerin ilgi alanları, yetenekleri ve kişilikleri önemlidir.

Ancak sık olarak çok farklı etkiler daha büyük rol oynamaktadırlar:

- aile içindeki gelenek
- aile içinde ya da arkadaş çevresinde örnek alınan kişiler
- ikamet yerinin yakın çevresinde sunulan eğitim olanakları ve
- farklı eğitimlerin genel imajı

Bu etkileri dikkate almamaya çalışın ve şu hususlar üzerinde düşünün:

Çocuğunuz günlük mesleki çalışma sırasında öğrenmeyi daha çok mu seviyor ve yeteneklerini doğrudan pratik olarak uygulamak mı istiyor? O zaman kendisini herhalde bir çıraklık eğitiminde daha iyi hissedecektir.

Eğer çocuğunuz bilgisini ve yeteneklerini teorik olarak öğrenmeyi, öğrendiği deneyimler üzerinde çok düşünmeyi ve bunları daha sonra pratik olarak da uygulamayı tercih ediyorsa, o zaman çocuğunuz için okul daha uygun olacaktır.

Bazıları için 15 yaşında belirli bir eğitim almaya kesin karar vermek çok erken olacaktır. Hem ebeveyn olarak sizler, hem de gençler için bunu kabullenmek önemlidir. Eğitim süresi bu nedenle iki ya da üç yıl uzasa bile, meslek ya da eğitim seçiminin değişmesine izin verin.

EBEVEYNLER, MESLEK SEÇİMİNDE NASIL YARDIMCI OLABİLİRLER?

Zaman zaman gençlerin eğitim ve meslek seçiminde arkadaşlarının, öğretmenlerinin ya da medyanın büyük etkisi olmaktadır. Ancak yine de en fazla anne-babalarının öğütlerine kulak verirler.

Bu durum siz ebeveynler için büyük bir sorumluluk teşkil eder. Buna, eğitim ve meslek seçiminin yapıldığı zamanın, çocuğunuzun ergenlik çağına tesadüf etmesi de eklenmektedir. Duygularda istikrarsızlıklar, inat tepkileri, agresyon v.s. sık sık görülmekte olup çok sabır ve duyarlılık gerektirirler.

Ebeveynler, bu gelişmenin beraberinde getirdiği bütün krizlerle beraber, önemli ölçüde zihinsel enerji harcadığının bilincinde olmalıdırlar. Bu nedenle geçici olarak performans dalgalanmaları başgösterebilir. Zaman zaman bu gibi hallerde, örneğin ağırlığı uygulamalı çalışmalarda olan bir çıraklık eğitimi seçerek ya da bir okul yılı tekrarlanarak, gençlerin okul yükünü hafifletmenin yararlı olduğu ortaya çıkmıştır. Gençlerin bu şekilde cesaretleri kırıldığından ve yaşama sevinçleri büyük ölçüde azaldığından, onlara sürekli olarak fazla yüklenmekten kaçınılması tavsiye olunur.

Kimliğini bulma süreci (Ben kimim?), genç insanların bir yetişkin olma yolunda üstesinden gelmek zorunda oldukları en önemli gelişim evresidir. Meslek, yetişkin kimliğinin önemli bir parçasını teşkil eder. Böylelikle meslek seçimi, kimlik bulma sürecinin bir parçası olarak çok büyük önem taşımaktadır.

Eğitim ve meslek seçiminde destek verme yolunda size bazı uyarılarla yardımcı olmak istiyoruz:

Meslek hayallerini ciddiye alın

Gençlerin çok kez olağandışı meslek beklentileri olsa da, bunları ciddiye alın. Fakat hayal edilen mesleğin gerçekleşmemesi durumunda hangi diğer olanakların mevcut olduğu hakkında da konuşun.

Meslek seçimi sürecinde önemli bir rol oynamalısınız

Son yıllardaki ekonomik gelişmeler nedeniyle çıraklık eğitimi yapabilecek uygun işyerleri bulmak da giderek güçleşmektedir. Çıraklık eğitimi yapabilecek uygun bir işyeri arayan gençler birkaç kez kabul edilmedikleri zaman tabii ki özgüvenlerini de kaybederler. Çocuğunuzu, güvendiği kişi(ler) olarak ya da yalnızca refakatçi olarak motivasyon ve teselli ile destekleyin.

☑ **Kamu kuruluşları tarafından sunulan olanaklardan yararlanın**

Meslek hayatına başlangıcın başarılı olması için öğrenciler okul, öğretim görevlileri ve kamusal danışma merkezleri tarafından desteklenirler. Çocuğunuzun öğretmenlerinden planlanan aktiviteler ve etkinlikler hakkında bilgi alınız.

☑ **Kendi işinizden bahsedin**

Kızınıza/oğlunuza kendi işinizi anlatın. İşinizdeki süreçler ve kurallar konusunda bilgi verin. Olağan günlük meslek yaşantısı hakkında konuşun. Yalnız zahmetli olan hususlardan değil, işinizde hoşunuza giden şeylerden de bahsedin. Oğlunuzun/kızınızın meslek dünyasını merak etmesini sağlamaya çalışın.

☑ **Kendi meslek seçimi sürecinizden bahsedin**

Mesleğinizi seçerken sizi motive eden neydi? O sıralarda hangi baskılarla karşı karşıya kaldınız? Bugüne kadar hangi farklı mesleklerde çalıştınız?

☑ **Meslek dünyasına girişi kolaylaştırın**

Kızınızın/oğlunuzun ortaokulda ya da mesleğe hazırlama ağırlıklı politeknik okulda meslek uygulamalı günlere/haftalara katılmasını sağlayın. Belki de çocuğunuzun kendi işyerinde beraberinizde götürme imkanınız da vardır. İnsanın kendi deneyimlerinin yerini hiç birşey tutamaz.

☑ **Çocuğunuzun bağımsızlığını teşvik edin**

Daha meslek eğitimi sırasında, gençlerden çoğu kez büyük ölçüde bağımsızlık beklenmektedir. Aile içinde onlara daha erkenden belirli işlerin sorumluluğunu teslim ederek, gençlerin bağımsızlık kazanmalarını teşvik edin.

☑ **Meslek değerlendirmelerinde bulunmayın**

„İyi“ ve „kötü“ meslekler yoktur, yalnız mesleklere „iyi“ veya „kötü“ uyan insanlar ya da iş içerikleri kendilerine belirli durumlarda olumlu veya olumsuz görünen insanlar vardır.

☑ **Yeterince erken başlayın**

Meslek seçimi zaman ister. Meslek seçim dersi 7. okul kademesinde başlar. Siz de bu zaman içinde diğer eğitim seçenekleri ve daha sonraki meslekler hakkında konuşmaya başlayın.

☑ **Meslek hayatına iyi bir başlangıç sağlayın**

Eğer bir insan zevk aldığı birşeyi yapıyorsa, kısa sürede ilk başarılar da görülür ve özgüveni güçlenir.

Meslek seçimi sürecinde de tutarlı olmak ve sınırlar koymak önemlidir. Ancak aynı zamanda, çocuğunuzun bu yön tayini sürecinde çok sabıra ve anlayışa ihtiyacı vardır. Bunu hiç bir zaman itiraf etmese de, özellikle şimdi sevginize, desteğinize ve sizi örnek almaya ihtiyacı vardır.

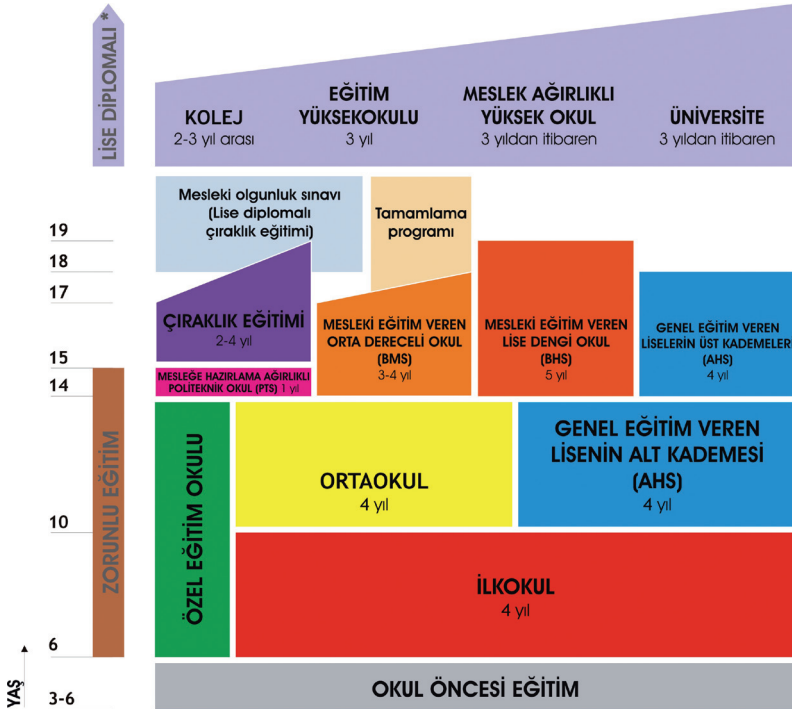
AVUSTURYA EĞİTİM SİSTEMİNE GENEL BAKIŞ

Avusturya 'da zorunlu eğitim süresi **dokuz yıldır**. Zorunlu eğitim normal olarak 6 yaşında başlar ve 15 yaşına kadar sürer. Okul öncesi eğitim 3 yaşından itibaren başlayabilir; en geç 2010 yılı sonbaharından itibaren, okula başlamadan önce bir yıl anaokuluna devam etmek zorunlu olacaktır.

- ☑ İlkokul: genelde 6 yaşından 10 yaşına kadar olmak üzere dört yıl sürer,
- ☑ Ortaokul ya da genel eğitim veren lisenin alt kademesi: dört yıl süreli olup, çoğunlukla 10 yaşından 14 yaşına kadardır
- ☑ Özel eğitim okulu (sekiz ya da dokuz yıl)

Dokuzuncu okul yılı

- ⇒ mesleğe hazırlama ağırlıklı politeknik okulda (PTS)
- ⇒ mesleki eğitim veren orta dereceli okulun (BMS) ya da mesleki eğitim veren lise dengi bir okulun (BHS) birinci sınıfında
- ⇒ genel eğitim veren liselerin üst kademelerinin (AHS) beşinci sınıfında tamamlanır.

* veya mesleki olgunluk ya da yüksek öğretim giriş sınavı

ÇIRAKLIK EĞİTİMİ - GELECEĞE YÖNELİK MESLEK EĞİTİMİ

Çıraklık eğitimi demek, hem iş yerinde uygulama yaparak hem de meslek okuluna devam ederek öğrenmek demektir. Her yıl okulu bırakan öğrencilerin ortalama %40 'ı çıraklık eğitimi gerektiren bir meslek eğitimine yönelmektedir. Böylelikle çıraklık eğitimi, Avusturya 'daki en önemli meslek eğitimi şeklindedir. Halen Avusturya 'da yaklaşık 260 değişik çıraklık eğitimi vardır.

Bir çıraklık eğitimine başlamanın ilk şartı, **genel zorunlu eğitimin** (tamamlanmış dokuz okul yılı) **yapılmış olmasıdır**. Ancak çıraklık eğitimini yapabilecek bir eğitici işletme bulabilmek için, zorunlu eğitimin **başarıyla tamamlanmış** olması son derece önemlidir. Eğitim süresi (**çıraklık eğitimi süresi**), **2 ila 4 yıl arasındadır**. Çıraklık eğitimi gerektiren mesleklerin çoğunun eğitim süresi 3 yıldır.

DUAL EĞİTİM

Eğitimin iki ayrı öğrenim yerinde gerçekleşmesi nedeniyle **çıraklık eğitimi**, **dual eğitim** olarak da adlandırılmaktadır. **Eğitici işletmede** verilen uygulamalı eğitim, **meslek okulundaki** eğitim ile tamamlanır ve derinleştirilir.

Çıraklık eğitimi = dual eğitim

İşletmede eğitim

- Mesleğin gerektirdiği özel beceriler
- Mesleğin gerektirdiği özel bilgiler

Meslek okulunda öğrenim

- Mesleki temel bilgiler verilir
- İşletmedeki eğitim bütünlenir
- Genel bilgi genişletilir

İŞLETME

- Öğrenci kendi çalışmalarını en yeni teknikleri öğrenir
- Çıraklık eğitiminden hemen sonra hemen kalifiye bir işte çalışabilir
- Verimli çalışma sırasında öğrenilir
- Başkalarıyla birlikte öğrenilir

MESLEK OKULU

- İşletmede verilen eğitimin mesleki okul öğrenimiyle teşviki ve bütünlenmesi
- Genel bilgilerin (Almanca, Matematik v.s.) derinleştirilmesi
- Mesleğe yönelik yabancı dil eğitimi (İngilizce)

Meslek okuluna ya bütün yıl boyunca (haftada bir - iki kez) ya da kurs tarzında (bir defada sekiz ila oniki hafta arası) devam edilir. Geriye kalan süre içinde çırak işletmede öğrenim görür ve çalışır.

Eğitim almak isteyen çok sayıda çırak bulunan ıraklık meslekleri için (örneğin ticari işler uzmanı ya da fırıncı) her eyalette meslek okulları bulunmaktadır. Az sayıda çırak bulunan ıraklık meslekleri için tüm Avusturya 'da az sayıda (bazen yalnız bir adet) meslek okulu bulunmaktadır. Bunlar genelde ülkenin diğer bölgelerinden meslek öğrencileri için bir **yatılı okul** sunmaktadırlar.

NEDEN ÖĞRENİM GEREKTİREN BİR MESLEK TERCİH EDİLMELİDİR?

- ☑ Bir ıraklık eğitimini tamamlamak, gençlere iyi yükselme ve ileri eğitim olanakları sağlar.
- ☑ Daha eğitim sürecinde kendi paralarını kazanırlar.
- ☑ Öğrenim sürecinde edindikleri bilgileri hemen uygulayabilirler.
- ☑ Sonunda bir meslek eğitimi tamamlamış olurlar.
- ☑ Aynı zamanda lise bitirme sınavını verebilirler (Mesleki olgunluk sınavı: Çıraklık eğitimi ve lise bitirme modeli).

ÇIRAKLIK EĞİTİMİYLE KARIYER

Bir ıraklık eğitimiyile tamamlanan meslek eğitimi sonunda, gençlere yükselme ve kendini geliştirme fırsatları tanıyan birçok ileri eğitim yolu açıktır, örneğin:

- Çıraklık eğitimi gerektiren benzer bir meslekte ek bir ıraklık eğitimi bitirme sınavı
- **endüstriyel ustabaşılık sınavı**
- **ustabaşılık sınavı**
- İş kurarak serbest meslek sahibi olarak alışma
- Bir üniversitede ya da bir meslek ağırlıklı yüksek okulda öğrenime başlamak için **yüksek öğretim giriş sınavı** ya da **mesleki olgunluk sınavı** („ıraklık eğitimi ve lise bitirme“)

Avusturya ekonomisinde **yönetici konumundaki kişilerin** (Giriřimcilerin ve genel müdürlerin) yaklaşık % 40 'ı, bir ıraklık eğitimi tamamlamış insanlardır.

İŞ/EĞİTİM YERİ BAŞVURUSUNDA BULUNMAK DEMEK, KENDİ TANITIMINI YAPMAK DEMEKTİR

Bir iş/eğitim yeri başvurusu genelde birkaç adımlık bir süreçtir.

İş/eğitim yeri başvurusu görüşmesinde sık sık şu sorular sorulmaktadır:

- Neden bu mesleği seçtiniz?
- Neden çalışmak/eğitim almak için bu işletmeye başvuruyorsunuz?
- Hayalinizdeki mesleğe uygun ilgi alanlarınız ve yetenekleriniz hangileridir?

Bir çocuk, bu sorulara hangi uygun cevapları vereceğini ne kadar erken düşünürse, kendisini işletmelerde o kadar iyi bir şekilde takdim edebilecektir. → **Ve bununla da, bir iş ya da eğitim yerine alınma şansı o kadar yüksek olacaktır!**

Çıranklık eğitimi için yapılacak iş yeri başvurularında önemli olan bir husus: Eğitim normal olarak Eylül ayında başlasa da, birçok işletme çıranklık eğitimi kontenjanlarını aynı yılın Ocak/Şubat aylarında doldurmaktadır. Yani çocuğunuzun çıranklık eğitimi yapacağı işletmeyi aramaya ve başvurularda bulunmaya son okul yılının sonbaharında başlamasında yarar vardır.

Çocuğunuz özellikle şu hususlara dikkat etmelidir - iş/eğitim yeri başvurusu ve tanıtma (iş görüşmesi için bazı uyarılar:

- ☑ Başvuru mektubu ve özgeçmiş **bilgisayarda** (basit bir yazı karakteri, örneğin Arial kullanınız) ve **beyaz kâğıda** yazılmalıdır. **Yazım kurallarına uyulmasına** ve belgelerin **temiz olmasına** çok büyük değer verilmektedir.

- ☑ **Fotoğraflar:** Bir fotoğrafçının çektiği (Fotokabin resimleri, tatil fotoğrafları değil) renkli vesikalık fotoğraflar kullanılmalıdır.
- ☑ **Dikkat: Özgeçmiş ile başvuru yazısı kesinlikle fotokopi olarak gönderilmemeli,** her başvuru için yeni yazılmalı ve yazıcıda yeniden bastırılmalıdır.
- ☑ **Karnelerin/belgelerin** hiç bir zaman asılları değil, **fotokopileri** gönderilmelidir.
- ☑ Daima başvuru yazısındaki ve özgeçmişteki tarihlerin ve kişisel verilerin birbirine uygun olup olmadığı ve ikisinin de imzalanmış olup olmadığı kontrol edilmelidir.
- ☑ Çıranklık eğitimi için yapılacak iş yeri başvurularında, ebeveynler ve kardeşler ile ilgili bilgilerin verilmesi gayet normaldir. **Aynı zamanda ebeveynler, işletmeler için önemli muhataplardır.** Çocuğunuzun eğitimini tamamladıktan sonra yapacağı başvurularda bu bilgiler verilmez.
- ☑ Çocuğunuz, örneğin Internet 'den, mutlaka işletme hakkında bilgi toplamalıdır.
- ☑ Çocuğunuz önceden işletmenin nerede olduğunu (hangi caddede) ve oraya nasıl gidilebileceğini detaylı olarak araştırmalıdır. **Dakik olmak VAZGEÇİLMEZ BİR ŞART** olup, en iyisi kararlaştırılmış saatten on dakika önce orada olmaktır. Hiç birşey görüşmeye soluk soluğa başlamaktan kötü değildir.
- ☑ Tanıtma (iş) görüşmesine giderken, daima bütün başvuru evraklarınızı yanınızda bulundurunuz.
- ☑ Güzel, **temiz giysiler** önemlidir. Ancak giysiler aynı zamanda rahat ve çocuğunuza ve vesileye uygun olmalıdır. Takım elbise veya kostüm mü, yoksa temiz bir kot ve gömlek ya da bluz mu giyeceği, tamamen çocuğunuzun ne gibi bir iş için başvuru yaptığına bağlıdır.
- ☑ Tanıtma (iş) görüşmesinde dik oturarak güler yüzlü bir şekilde görüşülen kişinin gözlerinin içine bakılmalıdır. Örneğin başını onaylayarak sallamak suretiyle görüşmenin yapıldığı kişinin sözlerine dikkatle kulak verildiği gösterilir.
- ☑ Çocuğunuz, görüştüğü kişinin sözünü kesmemeli ve sonra da mümkün olduğu ölçüde **açık sözlü ve objektif** bir şekilde kendinden bahsetmelidir. Sorulara yalnız kısa bir evet ya da hayır ile cevap vermek nasıl hoş karşılanmazsa, aynı şey bitmek bilmeyen anlatımlar için de geçerlidir.
- ☑ Birşeyin anlaşılması durumunda sorulmalıdır. Görüşme sırasında da arada sırada sorular sorulmalıdır: Bu şekilde çocuğunuz ilgisini belli eder.
- ☑ Oğlunuz/kızınızın **birçok kez olumsuz yanıt** alması durumunda, cesaretini kaybetmemesi önemlidir. Beraberce bu olumsuz yanıtların nedeninin ne olabileceğini düşünün. Muhtemel hataları tespit etmek için başvuru evraklarını da tekrar gözden geçirin. Ayrıca çocuğunuz işletmelere, neden olumsuz yanıt verildiğini de sorabilir.

ADRESLER & LİNKLER

GÖÇMENLER İÇİN DANIŞMA - SEÇME ÖRNEKLER:

☑ Viyana

Beratungszentrum für Migranten und Migrantinnen
(Göçmenler için danışma merkezi) ⇒ www.migrant.at

☑ Aşağı Avusturya

Horizont - Beratungsstelle für Migrantinnen und Migranten
(Göçmenler için danışma yeri) ⇒ www.horizont-noe.at

☑ Yukarı Avusturya

Zentrum für MigrantInnen Oberösterreich (MIGRARE)
(Yukarı Avusturya 'da göçmenler merkezi) ⇒ www.migrare.at

☑ Salzburg

Verein zur Beratung und Betreuung von Ausländern in Salzburg (VEBBAS)
(Salzburg 'da yabancılara danışma ve yardım derneği) ⇒ www.vebbas.at

☑ Tirol

Zentrum für MigrantInnen in Tirol (ZEMIT)
(Tirol 'da göçmen merkezi) ⇒ www.zemit.at

☑ Vorarlberg

Okay. zusammen leben
(Okay. birlikte yaşamak) ⇒ www.okay-line.at

☑ Kärnten

IAM - Institut für Arbeitsmigration
Beratung für Ausländerinnen und Ausländer ⇒ www.iam.co.at

☑ Steiermark

Zentrum zur sozialmedizinischen, rechtlichen und kulturellen Betreuung von Ausländern und Ausländerinnen in Österreich (ZEBRA)
(Avusturya 'da yabancıları sosyal-tıp, hukuk ve kültür konularında destekleme merkezi)
⇒ www.zebra.or.at

AVUSTURYA TİCARET ODALARININ VE EKONOMİ TEŞVİK ENSTİTÜLERİNİN (WIFI) EĞİTİM VE MESLEK DANIŞMA KURULUŞLARI:

WIFI Burgenland 'ın Bilgi.İş. Kariyer-Eğitim Danışma Hizmeti	Robert Graf-Platz 1 7000 Eisenstadt	T: 05 90 907 - 5140 E: waltraud.paulsich@wkbgltd.at W: www.bgltd.wifi.at
BiWi - Viyana Ekonomisinin Meslek Enformasyonu	Währinger Gürtel 97 1180 Wien	T: (01) 514 50 - 6518 E: mailbox@biwi.at W: www.biwi.at
WIFI Viyana 'nın Kariyer & Şirketler için Eğitim Danışma Hizmeti	Währinger Gürtel 97 1180 Wien	T: (01) 476 77 - 5361 E: bildungsberatung@wifiwien.at W: www.wifiwien.at/bildungsberatung
WIFI Aşağı Avusturya Meslek Enformasyon Merkezleri	Rödlgasse 1 3100 St. Pölten	T: (02742) 890 - 2702 E: biz@noe.wifi.at W: www.wifi-biz.at
Yukarı Avusturya Odalar Birliği Kariyer Danışma Hizmeti	Wiener Straße 150 4021 Linz	T: 05 90 909 - 4052 E: karriere@wkooe.at W: wko.at/ooe/karriere
WIFI Steiermark	Körblergasse 111 - 113 8010 Graz	T: (0316) 601 - 492 E: david.schuetze@wifi.wkstmk.at W: www.stmk.wifi.at
Kärnten Ticaret Odası 'nın Meslek Danışma Hizmeti	Koschutastraße 3 9020 Klagenfurt	T: 05 90 904 - 850 E: lehrlingsstelle@wkk.or.at W: wko.at/ktn/lehrlingsstelle
AHA! - Salzburg Ticaret Odası 'nın Meslek Danışma Hizmeti	Julius-Raab-Platz 4 5027 Salzburg	T: (0662) 8888 - 276 E: aha@wks.at W: www.aha-bildungsberatung.at
WIFI Tirol 'un Eğitim Danışmanlığı	Egger-Lienz-Straße 116 6020 Innsbruck	T: 05 90 90 5 - 7291 E: sabine.kofler@wktirol.at W: www.tirol.wifi.at/bildungsberatung
BIFO - Eğitim ve Meslek için Danışma Vorarlberg	Bahnhofstraße 24 6850 Dornbirn	T: (05572) 317 17 - 0 E: bifoinfo@bifo.at W: www.bifo.at
Avusturya Ticaret Odasının Ekonomi Teşvik Enstitüsü (Genel bilgiler)	Wiedner Hauptstraße 63 1045 Wien	T: 05 90 900 - 3105 E: margit.havlik@wko.at W: www.wifi.at/bildungsberatung

